

Cromwell's dagen, voelt ons volk die tegenstelling; en terecht voelt het zich het slachtoffer van de buitensporigheden der Engelsche Koloniale politiek. Het verlies van de Kaap en van Ceylon, de Boerenoorlog en het martelaarschap van Paul Krüger, en nu weer de sluiting onzer havens, de aanhouding onzer Koloniale brievenmalen, de „zwarte lijsten”, die onze kooplui buiten den internationalen handel moeten sluiten, en nog veel meer, doet opnieuw de tragische herinnering in ons opleven, dat wij van ons hoogtepunt, waarop wij eenmaal gestaan hebben, door Engeland zijn afgeduwd. Liefde voor Engeland als Staat heeft het Nederlandsche volk na het einde der 16e eeuw in zijn bredere lagen nooit gekend.

En niet anders staat ons volk tegenover Frankrijk. Men behoeft slechts de namen van Lodewijk XIV en Napoleon te noemen, om in Holland de geschiedenis als aanklaagster van Frankrijk op te roepen. Natuurlijk zijn ook hier uitzonderingen. Het werkelijk groote in Frankrijk en Engeland is ook in Holland steeds geëerd en bewonderd, nog afgezien van het feit, dat er natuurlijk bij ons nog vele heeren en dames zijn, die zonder hun winter-uitstapje naar de groote Parijsche opera's en magazijnen zich geen volkomen geluk op aarde kunnen indenken. Maar deze uitzonderingen overschrijden haar enge grenzen slechts zelden. Neemt men echter het Nederlandsche volk in zijn geheel, dan staat het ingesloten in de altijd harde lijnen van een gezond, nationaal egoïsme.

Afgedaald uit de sferen van onze vroegere grootheid, stellen wij in ons kleine land niet zoozeer een hoog, dan wel een rustig leven op prijs, beziel door het ernstige streven, ook nu nog in onze verengde verhoudingen, zooals onze Koningin in een Troonrede zeide, waar 't ons mogelijk is, iets groots te presteeren. Aansluiting aan internationale alliantien is ons geen behoefte. Al zouden